A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2024. február 8.*

„Előzetes döntéshozatal – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – A 33. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint a 40. cikk (2) és (3) bekezdése – Ismételt kérelem – Az ilyen kérelem elfogadhatatlanként történő elutasításának feltételei – Az »új körülmény vagy tény« fogalma – A Bíróságnak az uniós jog értelmezésére irányuló kérdésre vonatkozó ítélete – 46. cikk – Hatékony jogorvoslathoz való jog – Az ilyen kérelmet elfogadhatatlanként elutasító határozat jogellenessége esetén a nemzeti bíróság hatásköre e kérelem érdemben való elbírálására – Eljárási garanciák – A 14. cikk (2) bekezdése”

A C-216/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Sigmaringen (sigmaringeni közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2022. március 23-án érkezett, 2022. február 22-i határozatával terjesztett elő az

A. A.

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, T. von Danwitz és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, M. Ilešič, J.-C. Bonichot (előadó), P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Wahl és I. Ziemele bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. február 28-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében J. Möller és A. Hoesch, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az osztrák kormány képviseletében A. Posch, J. Schmoll és V.-S. Strasser, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma és H. Leupold, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2023. szeptember 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 33. cikke (2) bekezdése d) pontjának, 40. cikke (2) és (3) bekezdésének, valamint 46. cikke (1) bekezdése a) pontja ii. alpontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet egy harmadik ország állampolgára, A. A. és a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (szövetségi bevándorlási és menekültügyi hivatal, Németország; a továbbiakban: Hivatal) által képviselt Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között, az ezen állampolgár által benyújtott, menekült jogállás megadása iránti ismételt kérelem elfogadhatatlanként történt elutasítása tárgyában folyamatban lévőjogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2013/32 irányelv (18) és (36) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[…]

(36) Abban az esetben, ha a kérelmező új bizonyítékot vagy érvet nem tartalmazó ismételt kérelmet nyújt be, aránytalan volna arra kötelezni a tagállamokat, hogy egy új, teljes körű vizsgálati eljárást folytassanak le. Ezekben az esetekben a tagállamoknak lehetőséget kell adni arra, hogy a *res judicata* elvvel összhangban egy kérelmet elfogadhatóság hiányában elutasítsanak.”

4 Ugyanezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

[…]

f) »eljáró hatóság« kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv, amely a tagállamban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására és annak tárgyában elsőfokú határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkezik;

[…]

q) »ismételt kérelem« a korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott jogerős határozat után benyújtott további kérelem, ideértve azon eseteket is, amikor a kérelmező kifejezetten visszavonta a kérelmét, valamint azon eseteket is, amikor az eljáró hatóság a 28. cikk (1) bekezdésével összhangban a kérelem hallgatólagos visszavonása miatt azt elutasította.”

5 Az említett irányelv „Személyes meghallgatás” című 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Mielőtt az eljáró hatóságok határozatot hoznak, a kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy nemzetközi védelem iránti kérelmét személyes meghallgatás során terjessze elő egy, a nemzeti jog értelmében a meghallgatás levezetésére jogosult személy előtt. A nemzetközi védelem iránti kérelmet érdemét érintő személyes meghallgatásokat az eljáró hatóság személyzetének kell levezetnie. Ez a bekezdés nem érinti a 42. cikk (2) bekezdésének b) pontját.

[…]

(2) A kérelem érdemét érintő személyes meghallgatás mellőzhető az alábbi esetekben:

a) az eljáró hatóságnak elegendő bizonyíték áll rendelkezésére ahhoz, hogy elismerő határozatot hozzon a menekült jogállás tekintetében […]

[…]”

6 Ugyanezen irányelv „Elfogadhatatlan kérelmek” című 33. cikke a következőket írja elő:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek a[z egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i] 604/2013/EU [európai parlamenti és tanácsi] rendelettel [(HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.)] összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező [a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i] 2011/95/EU [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [(HL 2011. L 337., 9. o.)] értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében csak akkor minősíthetik elfogadhatatlannak a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

[…]

d) a kérelem ismételt kérelemnek minősül, amely esetében nem merültek fel új körülmények vagy tények, vagy a kérelmező nem adott elő ilyeneket annak megvizsgálásával kapcsolatban, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosult személynek minősül-e […]

[…]”

7 A 2013/32 irányelv „Ismételt kérelmek” című 40. cikke a (2)–(5) bekezdésében a következőket írja elő:

„(2) A nemzetközi védelem iránti kérelemnek a 33. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján történő elfogadhatóságát megállapító határozat meghozatal[a] céljából az ismételt nemzetközi védelem iránti kérelmet mindenekelőtt előzetes elfogadhatósági vizsgálatnak kell alávetni a tekintetben, hogy felmerültek-e, vagy a kérelmező előadott-e olyan, a vizsgálattal kapcsolatos új körülményeket vagy tényeket, amelyek alapján a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősül.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben említett előzetes elfogadhatósági vizsgálat megállapítja, hogy olyan új körülmények vagy tények merültek fel, vagy a kérelmező olyan új körülményeket vagy tényeket adott elő, amelyek jelentősen növelik annak valószínűségét, hogy a [2011/95] irányelv értelmében a kérelmező nemzetközi védelemre jogosult személynek minősül, a kérelmet a II. fejezettel összhangban tovább kell vizsgálni. A tagállamok az ismételt kérelem további vizsgálatának más okait is meghatározhatják.

(4) A tagállam rendelkezhet úgy, hogy csak azokban az esetekben vizsgálja tovább a kérelmet, ha az érintett kérelmező rajta kívül álló ok miatt az előző eljárásban nem volt képes az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott helyzeteket kihasználni, különösen a 46. cikk alapján a hatékony jogorvoslathoz fűződő jogának gyakorlása útján.

(5) Amennyiben az ismételt kérelmet e cikk értelmében nem vizsgálják tovább, a 33. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban elfogadhatatlannak minősül.”

8 Ezen irányelv „A hatékony jogorvoslathoz való jog” című 46. cikkének szövege a következő:

„(1) A tagállamok biztosítják a kérelmezők részére a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot az alábbiakkal szemben:

a) a nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
   i. a menekült jogállás és/vagy kiegészítő védelmi jogállás tekintetében megalapozatlannak ítéli a kérelmet;
   ii. a 33. cikk (2) bekezdése alapján a kérelem elfogadhatatlanságát állapítja meg;

[…]

(3) Az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is –, legalább az elsőfokú bíróság előtti fellebbezési eljárásokban.

[…]”

A német jog

9 Az Asylgesetz (a menedékjogról szóló törvény, BGBl. 2008 I, 1798. o.; a továbbiakban: a menedékjogról szóló törvény) alapügyre alkalmazandó változatának „Ismételt kérelem” című 71. §-a az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ha a korábbi menedékjog iránti kérelem visszavonását vagy jogerős elutasítását követően a külföldi személy újból menedékjog iránti kérelmet nyújt be (ismételt kérelem), új menekültügyi eljárást csak akkor kell lefolytatni, ha a [Verwaltungsverfahrensgesetz (a közigazgatási eljárásról szóló törvény), BGBl. 2013. I, 102. o.] 51. § ának (1)–(3) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak; […]”

10 A közigazgatási eljárásról szóló törvény alapeljárásra alkalmazandó változatának (a továbbiakban: a közigazgatási eljárásról szóló törvény) 51. §-a a következőket írja elő:

„(1) A hatóság köteles az érdekelt kérelmére határozatban visszavonni vagy módosítani a jogerős közigazgatási aktust, ha

1. a közigazgatási aktus alapjául szolgáló ténybeli vagy jogi helyzet az érdekelt javára utóbb megváltozott;

2. olyan új bizonyítékok merültek fel, amelyek az érdekeltre nézve kedvezőbb határozatot eredményeztek volna;

3. adottak a perújításnak a Zivilprozessordnung (polgári perrendtartás) 580. §-ában rögzített okai.

(2) A kérelem csak akkor elfogadható, ha az érdekelt anélkül, hogy szándékosan vagy súlyosan gondatlanul járt volna el, nem tudott – különösen jogorvoslat útján – a korábbi eljárás újbóli megnyitását megalapozó okra hivatkozni.

(3) A kérelmet három hónapon belül kell előterjeszteni. A határidő azon a napon kezdődik, amikor az érdekelt tudomást szerzett az eljárás újbóli megnyitását megalapozó okról.

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

11 Az alapeljárás felperese szír állampolgár. 2017. július 26-án menedékjog iránti kérelmet nyújtott be Németországban, miután – saját elmondása szerint – 2012-ben elhagyta Szíriát, 2017-ig Líbiában tartózkodott, majd Olaszországon és Ausztrián keresztül Németországba utazott.

12 A Hivatalnál tartott meghallgatása során előadta, hogy 2003 és 2005 között katonai szolgálatát teljesítette Szíriában, és attól való félelmében hagyta el az országot, hogy ismét behívják katonai szolgálatra, illetve letartóztatják, ha megtagadja e kötelezettség teljesítését. Szíriából való távozását követően apja tudatta vele, hogy a katonai hatóságok behívót küldtek neki.

13 2017. augusztus 16-i határozatával a Hivatal kiegészítő védelmi jogállást biztosított számára, de megtagadta tőle a menekült jogállás elismerését.

14 E megtagadás indokaként a Hivatal arra hivatkozott, hogy nem feltételezhető, hogy a szír állam az alapeljárás felperesének kivándorlását a rezsimmel szembeni ellenzékiség megnyilvánulásaként értelmezné. Egyrészt ugyanis a felperes egy olyan régióból érkezett, ahol a távozása idején a szír hadsereg, a Szabad Szíriai Hadsereg és az Iszlám Állam csapatai álltak hadban egymással. Másrészt, mivel saját elmondása szerint még azelőtt hagyta el Szíriát, hogy a szír hadsereghez behívták volna, nincs ok azt feltételezni, hogy országában dezertőrnek vagy rezsimmel ellenzékben álló személynek tekintenék. Végeredményben az alapeljárás felperese nem bizonyította, hogy távozásának oka a katonai összeírás lett volna. Csupán a Szíriában folyó háború jelentette veszélyhelyzetre hivatkozott, általános jelleggel.

15 Az alapeljárás felperese nem nyújtott be fellebbezést e határozat ellen, amely így jogerőre emelkedett.

16 2021. január 15-én az alapeljárás felperese újabb menedékjog iránti kérelmet, vagyis a 2013/32 irányelv 2. cikkének q) pontja értelmében vett „ismételt kérelmet” nyújtott be a Hivatalhoz. Kérelmét lényegében a 2020. november 19-i Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Katonai szolgálat és menedékjog) ítéletre (C-238/19, EU:C:2020:945) alapította. Lényegében azzal érvelt, hogy ez az ítélet a nemzeti rendelkezések értelmében véve a „jogi helyzet megváltozásának” minősül, következésképpen a Hivatal köteles az ismételt kérelmét érdemben vizsgálni. E változás szerinte abban áll, hogy a hivatkozott ítélet a bizonyítási teherre vonatkozó szabályoknak a menedékkérőkre nézve kedvezőbb értelmezését írja elő, mint amelyet a nemzeti ítélkezési gyakorlat az olyan kérelmezők tekintetében fogad el, akik azért menekülnek el országukból, hogy kivonják magukat katonai kötelezettségeik teljesítése alól. Az említett változás szerinte a Bíróság által alkalmazott azon megközelítésből ered, amely szerint bizonyos körülmények között „erős vélelem” áll fenn arra vonatkozóan, hogy a katonai szolgálat megtagadása a 2011/95 irányelv 10. cikkében felsorolt üldöztetési okok egyikének minősülhet.

17 2021. március 22-i határozatával a Hivatal mint elfogadhatatlant elutasította az alapeljárás felperesének menedékjog iránti ismételt kérelmét. E határozatot lényegében azzal indokolta, hogy a fent hivatkozott Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Katonai szolgálat és menedékjog) ítéletből (C-238/19, EU:C:2020:945) nem következik, hogy e kérelmet érdemben kellene vizsgálnia. Mivel ugyanis az alapeljárás felperese ismételt kérelmének alátámasztásaként csupán ezen ítéletre hivatkozott, nem teljesültek sem a nemzeti, sem az uniós rendelkezések által a menedékjog iránti kérelmének újbóli vizsgálatához előírt feltételek.

18 Az alapeljárás felperese keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság, a Verwaltungsgericht Sigmaringen (sigmarringeni közigazgatási bíróság, Németország) előtt a hivatal 2021. március 22-i határozatának hatályon kívül helyezése és a menekült jogállás megszerzése iránt.

19 E bíróság megállapítja, hogy a menedékjogról szóló törvény 71. §-a (1) bekezdésének és a közigazgatási eljárásról szóló törvény 51. §-a (1) bekezdése 1. pontjának együttesen értelmezett rendelkezései értelmében, ha a menedékjog iránti első kérelem jogerős elutasítását követően a harmadik ország állampolgára ismételt kérelmet nyújt be, az eljáró hatóságnak újból meg kell indítania az eljárást, ha a közigazgatási aktus alapjául szolgáló ténybeli vagy jogi helyzet később az érintett javára megváltozott. Ami az e rendelkezések értelmében vett „jogi helyzet” megváltozását illeti, megjegyzi, hogy az irányadó nemzeti ítélkezési gyakorlat értelmezése alapján főszabály szerint csak az alkalmazandó rendelkezések módosítása tartozhat e fogalom alá, egy olyan bírósági határozat, mint a Bíróság valamely határozata, viszont nem. Valamely bírósági határozat ugyanis csupán a korábbi kérelem tárgyában hozott határozat meghozatala idején hatályos vonatkozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására korlátozódik, anélkül hogy azokat módosítaná. Az

előterjesztő bíróság ugyanakkor jelzi, hogy a Bundesverfassungsgerichtnek (szövetségi alkotmánybíróság, Németország) a menedékjoghoz való alapvető jog terjedelmére vonatkozó határozatai kivételes esetekben a „jogi helyzet” megváltozásának minősülhetnek, az említett rendelkezések értelmében véve.

20 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor arra keresi a választ, hogy a nemzeti jog ezen értelmezése összeegyeztethető-e az uniós joggal, annyiban, hogy az általános jelleggel megtagadja, hogy a Bíróság valamely határozatát úgy tekintsék, mint amely megváltoztathatja a „jogi helyzetet”, és ily módon igazolja az eljárás újbóli megnyitását ismételt kérelem benyújtása esetén, miközben a 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítéletben (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367) a Bíróság megállapította, hogy a Bíróság olyan ítélete, amely megállapítja valamely nemzeti szabályozás uniós joggal való összeegyeztethetetlenségét, a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében vett új körülménynek minősül.

21 Ily módon a kérdést előterjesztő bíróság főként arra kíváncsi, hogy a Bíróság olyan határozata, amely mindössze egy, a korábbi kérelemre vonatkozó határozat meghozatalakor már hatályban lévő uniós jogi rendelkezés értelmezésére korlátozódik, „új körülményt vagy tényt” képezhet-e a 2013/32 irányelv 33. cikk (2) bekezdésének d) pontja és 40. cikkének (3) bekezdése értelmében véve. Különösképpen arra szeretne választ kapni, hogy a fent hivatkozott 2020. november 19-i Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Katonai szolgálat és menedékjog) ítélet (C-238/19, EU:C:2020:945), amelyre az alapeljárás felperese hivatkozik, a jelen ügyben ilyen „új körülményt vagy tényt” képezhet-e, figyelemmel arra, hogy az lényeges pontosításokat tartalmaz a 2011/95 irányelv 9. cikke (2) bekezdése b) pontjának és 10. cikkének azon fiatal szíriai férfiak helyzetére való alkalmazását illetően, akik katonai behívót kaptak, de a katonai szolgálatot lelkiismereti okokból megtagadják.

22 Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az alkalmazandó nemzeti eljárásjog értelmében, ha hozzá keresetet nyújtanak be a Hivatal valamely ismételt kérelmet elfogadhatatlanként elutasító határozatával szemben, ő csak e kérelem elfogadhatóságának a menedékjogról szóló törvény 71. §-ának (1) bekezdésében és a közigazgatási eljárásról szóló törvény 51. §-ának (1)–(3) bekezdésében előírt feltételeiről határozhat. Ily módon, ha a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a Hivatal tévesen utasította el az ismételt kérelmet, csupán annyit tehet, hogy hatályon kívül helyezi az elfogadhatatlanságot megállapító határozatot, és e kérelem vizsgálatát visszautalja a Hivatalhoz annak érdekében, hogy a Hivatal új határozatot hozzon.

23 E bíróságban ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy e nemzeti eljárási szabályok összeegyeztethetők-e a 2013/32 irányelv 46. cikkének (1) bekezdésében említett hatékony jogorvoslathoz való joggal, és ezen irányelvnek az irányelv (18) preambulumbekezdésében kimondott azon célkitűzésével, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek tárgyában a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen. Abban az esetben, ha e 46. cikkből az következne, hogy ő maga dönthet – sőt, döntenie is kell – az ismételt kérelem érdeméről, és adott esetben megadhatja a menekült jogállást az alapeljárás felperesének, a kérdést előterjesztő bíróság arra is szeretne választ kapni, hogy e felperes számára biztosítani kell-e a 2013/32 irányelv II. fejezetének rendelkezéseiben foglalt eljárási garanciákat.

24 E körülmények között a Verwaltungsgericht Sigmaringen (sigmaringeni közigazgatási bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) a) Összeegyeztethető-e a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontjával és 40. cikkének (2) bekezdésével az olyan nemzeti rendelkezés, amely csak akkor tekinti elfogadhatónak az ismételt kérelmet, ha az eredeti elutasító határozat alapjául szolgáló ténybeli vagy jogi helyzet a kérelmező javára utóbb megváltozott?

b) Ellentétes-e a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontjával és 40. cikkének (2) bekezdésével az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint az Európai Unió Bíróságának (a jelen esetben az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatali eljárásban hozott) határozata nem minősül »új körülménynek« vagy »új ténynek«, ha a határozat nem állapítja meg valamely nemzeti rendelkezés uniós joggal való összeegyeztethetetlenségét, hanem az uniós jog értelmezésére szorítkozik? Adott esetben milyen feltételek fennállása esetén kell »új körülményként« vagy »új tényként« figyelembe venni az Európai Unió Bíróságának olyan ítéletét, amely csupán értelmezi az uniós jogot?

2) [Az 1) a) és 1) b) kérdésre adandó] igenlő válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontját és 40. cikkének (2) bekezdését, hogy »új körülményként« vagy »új tényként« kell figyelembe venni az Európai Unió Bíróságának olyan ítéletét, amely megállapította, hogy erős vélelem áll fenn arra vonatkozóan, hogy a katonai szolgálat teljesítésének a [2011/95] irányelv 9. cikke (2) bekezdésének e) pontjában pontosított feltételek melletti megtagadása az irányelv 10. cikkében felidézett öt ok egyikéhez kapcsolódik?

3) a) Úgy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 46. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontját, hogy a menekültügyi hatóságnak a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja és 40. cikkének (5) bekezdése értelmében vett elfogadhatatlansági határozatával szembeni bírósági jogorvoslat annak vizsgálatára korlátozódik, hogy a menekültügyi hatóság helyesen állapította-e meg az azzal kapcsolatos feltételeket, hogy elfogadhatatlannak minősíthető-e a menedékjog iránti ismételt kérelem a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint 40. cikkének (2) és (5) bekezdése alapján?

b) [A 3) a) kérdésre adandó] nemleges válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 46. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontját, hogy az elfogadhatatlansági határozattal szembeni bírósági jogorvoslat annak vizsgálatát is magában foglalja, hogy fennállnak-e a nemzetközi védelem [2011/95] irányelv 2. cikkének b) pontja értelmében vett megadásának feltételei, ha a bíróság az általa elvégzett vizsgálat alapján megállapítja, hogy nem állnak fenn a menedékjog iránti ismételt kérelem elfogadhatatlanként való elutasításának feltételei?

c) [A 3) b) kérdésre adandó] igenlő válasz esetén: Azt feltételezi-e a bíróság ilyen döntése, hogy a kérelmező számára korábban biztosították a [2013/32] irányelv II. fejezetében foglalt rendelkezésekkel összefüggésben értelmezett 40. cikke (3) bekezdésének harmadik mondata szerinti különleges eljárási garanciákat? Maga a bíróság is lefolytathatja-e ezt az eljárást, vagy – adott esetben a bírósági jogvita felfüggesztését követően – a menekültügyi hatóságra kell-e bíznia ezen eljárás lefolytatását? Lemondhat-e a kérelmező ezen eljárási garanciák tiszteletben tartásáról?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első két kérdésről

25 Első két kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Bíróság valamely ítélete milyen feltételek mellett minősülhet a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett „új körülménynek vagy ténynek”.

26 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinthetnek (2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 76. pont).

27 A 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése d) pontja konkrétan úgy rendelkezik, hogy a tagállamok egy nemzetközi védelem iránti kérelmet mint elfogadhatatlant akkor utasíthatnak el, ha „a kérelem ismételt kérelemnek minősül, amely esetében nem merültek fel új körülmények vagy tények, vagy a kérelmező nem adott elő ilyeneket annak megvizsgálásával kapcsolatban, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosult személy jogállásához szükséges feltételeket teljesíti-e”.

28 Az „ismételt kérelem” fogalmát a 2013/32 irányelv 2. cikkének q) pontja definiálja, és azt úgy határozza meg, mint egy korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott jogerős határozatot követően benyújtott újabb kérelmet.

29 Az ismételt kérelmek vizsgálatára irányuló eljárást a 2013/32 irányelv 40. cikke határozza meg pontosan, amely az ilyen kérelmek elfogadhatóságát illetően kétlépcsős vizsgálatot ír elő (2021. június 10-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Új körülmények vagy tények] ítélet, C-921/19, EU:C:2021:478, 34. és 35. pont).

30 Így e cikk (2) bekezdése először is akként rendelkezik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelemnek az ezen irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján történő elfogadhatóságát megállapító határozat meghozatala céljából az ismételt kérelmet mindenekelőtt előzetes elfogadhatósági vizsgálatnak kell alávetni a tekintetben, hogy felmerültek-e olyan, a vizsgálattal kapcsolatos új körülmények vagy tények, vagy a kérelmező előadott-e ilyeneket, amelyek alapján a kérelmező a 2011/95 irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősül.

31 Ezt követően csak akkor kell az ismételt kérelem elfogadhatóságát ezen irányelv 40. cikkének (3) bekezdésével összhangban tovább vizsgálni, ha ténylegesen léteznek ilyen, a nemzetközi védelem iránti első kérelemhez képest új körülmények vagy tények, mégpedig annak ellenőrzése érdekében, hogy ezen új körülmények vagy tények jelentősen növelik-e annak valószínűségét, hogy az említett kérelmező megfelel-e az e jogállás elismeréséhez szükséges feltételeknek (2021. június 10-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Új körülmények vagy tények] ítélet, C-921/19, EU:C:2021:478, 37. pont).

32 Ezenkívül a 2013/32 irányelv 40. cikke (4) bekezdésének megfelelően a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az ismételt kérelmet csak akkor vizsgálják tovább, ha a kérelmező az előző eljárás során rajta kívül álló ok miatt nem tudott ilyen új körülményekre vagy tényekre hivatkozni.

33 Amennyiben az ismételt kérelem elfogadhatóságának feltételei teljesülnek, e kérelmet érdemben kell megvizsgálni, mégpedig – amint azt a 2013/32 irányelv 40. cikkének (3) bekezdése pontosítja – ezen irányelv II. fejezetével összhangban, amely a nemzetközi védelem iránti kérelmekre alkalmazandó alapelveket és alapvető garanciákat tartalmazza (lásd ebben az értelemben: 2021. június 10-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Új körülmények vagy tények] ítélet, C-921/19, EU:C:2021:478, 38. pont).

34 A 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett „új körülmény vagy tény” fogalma terjedelmének értékelése céljából meg kell állapítani, hogy e 33. cikk (2) bekezdésének szövegéből, különösen az elfogadhatatlansági okok felsorolását megelőző „kizárólag” kifejezésből, és ez utóbbi rendelkezés céljából, valamint ezen irányelv rendszeréből az következik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanként való elutasításának az említett rendelkezésben foglalt lehetősége eltér az ilyen kérelem érdemi vizsgálatára vonatkozó kötelezettségtől (lásd ebben az értelemben: 2022. augusztus 1-jei Bundesrepublik Deutschland [Menekültek fogadó államon kívül született gyermeke] ítélet, C-720/20, EU:C:2022:603, 49. pont).

35 A Bíróságnak tehát korábban már volt alkalma megállapítani, hogy mind az e 33. cikk (2) bekezdésében szereplő felsorolás kimerítő jellegéből, mind pedig az elfogadhatatlansági okok eltérést engedő jellegéből az következik, hogy ezeket az okokat szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2022. augusztus 1-jei Bundesrepublik Deutschland [Menekültek fogadó államon kívül született gyermeke] ítélet, C-720/20, EU:C:2022:603, 51. pont).

36 Ennélfogva azokat az eseteket viszont, amelyekben a 2013/32 irányelv előírja, hogy az ismételt kérelmet elfogadhatónak kell tekinteni, tágan kell értelmezni.

37 Ezenfelül, magából a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdése d) pontjának szövegéből, és különösen az „új körülmény vagy tény” kifejezés használatából kitűnik, hogy e rendelkezés nemcsak a kérelmező vagy a származási országa személyes helyzetében bekövetkezett ténybeli változásra, hanem új jogi elemekre is vonatkozik.

38 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából többek között az következik, hogy az ismételt kérelem nem nyilvánítható elfogadhatatlannak a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján, ha az említett irányelv 2. cikkének f) pontja értelmében vett eljáró hatóság megállapítja, hogy a korábbi kérelem jogerős elutasítása ellentétes az uniós joggal. Ennek megállapítása szükségszerűen kötelező ezen eljáró hatóságra nézve, amennyiben az uniós jogba ütközést a Bíróság valamely ítélete állapította meg, illetve amennyiben azt másodlagosan valamely nemzeti bíróság állapította meg (lásd ebben az értelemben: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 198. és 203. pont).

39 E következtetést az a körülmény indokolja, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy számára elismert, az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 18. cikkében biztosított és a 2011/95 és a 2013/32 irányelvben konkretizált azon jog hatékony érvényesülését, hogy az uniós jog által előírt feltételek teljesülése esetén az illető megkaphassa a nemzetközi védelemre jogosult személy jogállását, súlyosan veszélyeztetné, ha az ismételt kérelmet a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett okból elfogadhatatlannak lehetne nyilvánítani, jóllehet az első kérelem elutasítására az uniós jog megsértésével került sor. E rendelkezés ilyen értelmezése következményeként ugyanis előfordulhatna, hogy minden egyes új nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben helytelenül alkalmazzák az uniós jogot,

anélkül hogy biztosítani lehetne a kérelmező számára, hogy kérelmét az uniós jog megsértése nélkül vizsgálják. A nemzetközi védelem megadására irányuló eljárásra vonatkozó uniós jogi szabályok hatékony alkalmazásának ilyen akadályát nem igazolhatja elfogadható módon a jogbiztonság elve (lásd ebben az értelemben: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 192., 196. és 197. pont).

40 A 2013/32 irányelv sajátos összefüggésében a Bíróság ítélete az ezen irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett új körülmény fogalma alá tartozhat, függetlenül attól, hogy ezt az ítéletet a korábbi kérelemre vonatkozó határozat elfogadása előtt vagy után hozták-e, vagy hogy az említett ítélet megállapítja-e valamely olyan nemzeti rendelkezés uniós joggal való összeegyeztethetetlenségét, amelyen e határozat alapult, vagy az az uniós jog értelmezésére korlátozódik, ideértve az említett határozat elfogadásakor már hatályban lévő rendelkezéseket is.

41 Ily módon nem releváns többek között a német és az osztrák kormány által hivatkozott azon körülmény, hogy az olyan ítélet joghatásai, amelyben a Bíróság az EUMSZ 267. cikkben rá ruházott hatáskör gyakorlása során valamely uniós jogi szabályt értelmez, főszabály szerint az értelmezett szabály hatálybalépésének napjára visszamenőleg érvényesül (lásd ebben az értelemben: 2015. január 28-i Starjakob ítélet, C-417/13, EU:C:2015:38, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Ezenkívül, bár igaz, hogy a Bíróság a 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367) 194. és 203. pontjában lényegében kimondta, hogy az olyan nemzeti szabályozásnak az uniós joggal való összeegyeztethetetlenségét megállapító ítélet megléte, amelynek alapján a korábbi nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasították, az ismételt kérelem vizsgálatával kapcsolatos, a 33. cikk (2) bekezdésének d) pontja értelmében vett új körülménynek minősül, meg kell állapítani, hogy ezzel a Bíróság egyáltalán nem azt állapította meg, hogy kizárólag az ilyen megállapítást tartalmazó ítéletek minősülhetnek ilyen új körülménynek.

43 Az olyan értelmezés ugyanis, amely szerint a Bíróság ítélete csak akkor minősülhet a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett új körülménynek, ha megállapítást nyer, hogy a korábbi kérelemre vonatkozó határozat alapjául szolgáló nemzeti jogi rendelkezés összeegyeztethetetlen az uniós joggal, nem csupán a nemzetközi védelmet kérelmező számára elismert jognak a Charta 18. cikkében foglalt és a jelen ítélet 39. pontjában felidézett hatékony érvényesülését veszélyeztetné, hanem figyelmen kívül hagyná az előzetes döntéshozatali ügyekben hozott ítéletek *erga omnes* hatályát, valamint az EUMSZ 267. cikkben előírt eljárás jellegét és annak az uniós jog értelmezése egységességének biztosítására irányuló célját.

44 A fentiekből következik, hogy a Bíróság bármely ítélete új körülménynek minősülhet a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében véve.

45 Az új körülmény fogalmának ezen értelmezését erősíti meg a 2013/32 irányelv (36) preambulumbekezdése is, amelyből kitűnik, hogy ismételt kérelmének alátámasztása érdekében a kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy „új érveket” terjesszen elő.

46 Az említett értelmezés ugyanis lehetővé teszi a kérelmező számára, hogy ismételt kérelmének alátámasztása érdekében arra az érvre hivatkozzon, amely szerint a korábbi kérelmét a Bíróság valamely ítéletének figyelmen kívül hagyásával utasították el, hiszen ilyen érvre elvileg nem lehetett hivatkozni e korábbi kérelem vizsgálata során.

47 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani azt is, hogy az a tény, hogy a korábbi kérelem vizsgálata során a kérelmező nem hivatkozott a Bíróság valamely már kihirdetett ítéletére, nem tekinthető mulasztásnak a kérelmező részéről, a 2013/32 irányelv 40. cikkének (4) bekezdése értelmében véve. Ugyanis azon kívül, hogy – amint azt a jelen ítélet 34. és 35. pontjában jeleztük – e mulasztás fogalmát megszorítóan kell értelmezni, az említett fogalom szélesebb jelentéstartalmának elfogadása oda vezetne, hogy lehetővé tenné az uniós jog téves alkalmazásának megismétlődését, miközben az eljáró hatóságokra és az illetékes bíróságokra hárul azon ténybeli elemek figyelembevételének feladata, amelyek e jognak megfelelően a rendelkezésükre állnak, a Bíróság vonatkozó ítéleteinek alkalmazásával.

48 Egyébként az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a Bíróság valamely ítélete a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett új körülményt képezhet, még akkor is, ha a kérelmező az ismételt kérelmében nem hivatkozott ezen ítélet meglétére (lásd ebben az értelemben: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 195. pont).

49 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy – amint az a jelen ítélet 31. pontjában megállapításra került – ahhoz, hogy egy ismételt kérelem elfogadható legyen, a 2013/32 irányelv 40. cikke (3) bekezdésének megfelelően az is szükséges, hogy az új körülmények vagy tények „jelentős mértékben növeljék annak valószínűségét, hogy a 2011/95/EU irányelv értelmében a kérelmező nemzetközi védelemre jogosult személynek minősül”.

50 Amint ugyanis az a 2013/32 irányelv (36) preambulumbekezdéséből kitűnik, az európai uniós jogalkotó úgy ítélte meg, hogy aránytalan lenne arra kötelezni a tagállamokat, hogy minden ismételt kérelmet érdemben vizsgáljanak meg. Márpedig ez lenne a helyzet, ha annak megakadályozásához, hogy az illetékes hatóság az ismételt kérelmét a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján elfogadhatatlanként elutasítsa, elegendő lenne, ha a kérelmező bármilyen új körülményre vagy tényre hivatkozna, függetlenül attól, hogy az releváns-e a nemzetközi védelemre való jogosultsághoz előírt feltételek szempontjából.

51 Amennyiben a kérelmező a Bíróság valamely ítéletére a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett új körülményként hivatkozik, az ilyen feltétel tehát az ismételt kérelem érdemi vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget azokra az esetekre korlátozza, amelyekben az uniós jognak az ezen ítéletben adott értelmezése relevánsnak tűnik e kérelem megalapozottságának értékelése szempontjából.

52 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak értékelése, hogy a fent hivatkozott 2020. november 19-i Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Katonai szolgálat és menedékjog) ítélet (C-238/19, EU:C:2020:945), amelyre az alapeljárás felperese ismételt kérelmének alátámasztása érdekében hivatkozik, olyan új körülménynek minősül-e, amely jelentősen növelheti annak valószínűségét, hogy teljesíti a menekült jogállás elismeréséhez szükséges feltételeket.

53 Mivel ez az értékelés a fent hivatkozott 2020. november 19-i Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Katonai szolgálat és menedékjog) ítélet (C-238/19, EU:C:2020:945) értelmezésétől függ, különösen annyiban, hogy az a 61. pontjában megállapította, hogy „erős vélelem” áll fenn arra vonatkozóan, hogy a katonai szolgálatnak a 2011/95 irányelv 9. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett feltételek melletti megtagadása az ezen irányelv 10. cikkében felsorolt okok valamelyikéhez kapcsolódik, a kérdést előterjesztő bíróság számára jelezni kell, hogy e megállapítással, amely ezen ítélet 60. pontjában is szerepel, a Bíróság csupán azt jelezte, hogy a fent említett feltételek esetén „nagy a valószínűsége” annak, hogy e kapcsolat fennáll, és nem állt szándékában sem megdönthetetlen vélelmet felállítani, sem az illetékes nemzeti hatóságok értékelését a saját értékelésével felváltani. A Bíróság ennélfogva a szóban forgó ítélet 61. pontjának utolsó mondatában emlékeztetett arra, hogy e hatóságok feladata, hogy a szóban forgó körülmények összességére tekintettel megvizsgálják e kapcsolat elképzelhető jellegét.

54 A fenti megfontolásokra tekintettel az első két kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontját, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a Bíróság bármely ítélete, ideértve az olyan ítéletet is, amely egy korábbi kérelemre vonatkozó határozat elfogadásának időpontjában már hatályban lévő uniós jogi rendelkezés értelmezésére korlátozódik, e rendelkezések értelmében a meghozatalának időpontjától függetlenül új körülményt képez, ha jelentősen növeli annak valószínűségét, hogy a kérelmező megfelel a nemzetközi védelemre való jogosultság feltételeinek.

A harmadik kérdésről

55 Harmadik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi, sőt megköveteli, hogy az illetékes nemzeti bíróság – az ismételt kérelmet mint elfogadhatatlant elutasító határozat hatályon kívül helyezését követően – maga döntsön e kérelemről, anélkül hogy annak vizsgálatát vissza kellene utalnia az eljáró hatósághoz. Azt is kérdezi továbbá, hogy ebben az esetben a kérelmezőt megilletik-e a 2013/32 irányelv II. fejezetének rendelkezéseiben foglalt eljárási garanciák.

56 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja értelmében a nemzetközi védelmet kérelmezők számára biztosítani kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot az ezen irányelv 33. cikkének (2) bekezdése alapján hozott, ismételt kérelmük elfogadhatatlanságát megállapító határozatokkal szemben.

57 Az említett irányelv 46. cikkének (3) bekezdése értelmében e jogorvoslatnak – ahhoz, hogy hatékony legyen – magában kell foglalnia mind a tények, mind a jogi szempontok illetékes nemzeti bíróság általi teljes körű és *ex nunc* vizsgálatát, ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek a 2011/95 irányelv szerinti vizsgálatát is.

58 Ebből következik, hogy a tagállamok kötelesek a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése értelmében a nemzeti jogszabályaikat úgy alakítani ki, hogy az említett jogorvoslatok elbírálása tartalmazza valamennyi olyan ténybeli és jogi tényező bíróság általi vizsgálatát, amelyek lehetővé teszik számára az adott ügy naprakész értékelését, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem kimerítő jellegű megvizsgálására kerülhessen sor anélkül, hogy szükség lenne az ügynek az eljáró hatóság elé történő visszautalására. Az ilyen értelmezés elősegíti a 2013/32 irányelv által követett célt, amely annak biztosítására irányul, hogy az ilyen kérelmeket a lehető legrövidebb időn belül elbírálják a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül (2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 53. pont).

59 Ugyanakkor a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése kizárólag a jogorvoslati kérelem vizsgálatára vonatkozik, és nem érinti az e jogorvoslat tárgyát képező határozat esetleges hatályon kívül helyezésének következményeit (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 145. pont; 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 54. pont).

60 Meg kell tehát állapítani, hogy a 2013/32 irányelv elfogadásával az uniós jogalkotó nem kívánt olyan közös szabályt bevezetni, amely szerint az eljáró hatóság a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozat hatályon kívül helyezését követően elveszítené a hatáskörét, így a tagállamok továbbra is előírhatják, hogy az ügyet az ilyen hatályon kívül helyezést követően vissza kell utalni e hatóságnak annak érdekében, hogy az új határozatot hozzon (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 146. pont; 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 54. pont).

61 Jóllehet a 2013/32 irányelv a tagállamok számára bizonyos mérlegelési mozgásteret ismer el többek között a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálására vonatkozó szabályok meghatározását illetően, ha valamely bíróság az ilyen szerv eredeti határozatát hatályon kívül helyezte, rá kell mutatni arra, hogy az ilyen mérlegelési mozgástér ellenére a tagállamoknak ezen irányelv végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk a Charta 47. cikkét, amely mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, biztosítja a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot. A 2013/32 irányelv 46. cikke szerinti jogorvoslat jellemzőit tehát a Charta 47. cikkével összhangban kell meghatározni. Ebből következik, hogy minden olyan tagállamnak, amelyre nézve ezen irányelv kötelező, a nemzeti jogát oly módon kell kialakítania, hogy e korábbi határozat hatályon kívül helyezését követően és az ügynek az eljáró hatósághoz való visszautalása esetén rövid határidőn belül új határozatot hozzanak, amelynek összhangban kell lennie a hatályon kívül helyező ítéletben foglalt értékeléssel (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 55. és 59. pont).

62 Egyébként annak előírásával, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozat elleni jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságnak meg kell vizsgálnia adott esetben a kérelmező „nemzetközi védelem iránti igénye[it]”, az uniós jogalkotó a 2013/32 irányelv 46. cikke (3) bekezdésének elfogadásával az említett bíróságra olyan jogkört kívánt ruházni – amikor ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy az e tekintetben szükséges valamennyi ténybeli és jogi elemmel rendelkezik –, hogy ezen elemek teljes körű és *ex nunc*, azaz kimerítő és naprakész vizsgálatát követően kötelező jelleggel döntsön azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az említett kérelmező a nemzetközi védelem elismeréséhez teljesíti-e a 2011/95 irányelvben előírt feltételeket. Ebből következik, hogy amennyiben az ilyen vizsgálat eredményeként az említett bíróság arra a meggyőződésre jut, hogy a menekült jogállást vagy a kiegészítő védelmi jogállást a 2011/95 irányelvben előírt feltételek alapján el kell ismerni az említett kérelmező számára a kérelme alátámasztása érdekében hivatkozott indokok alapján, és ugyanezen bíróság hatályon kívül helyezi az e kérelmet elutasító határozatot, és visszautalja az ügyet az adatkezelő hatósághoz, ez utóbbit – az objektív módon naprakésszé tett új értékelést igénylő ténybeli vagy jogi elemek felmerülésére is figyelemmel – köti e bírósági határozat és az azt alátámasztó indokok, és már nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel a tekintetben, hogy az említett bíróság előtt előadottakkal azonos indokok alapján megadják-e a kért oltalmat, vagy sem (2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 65. és 66. pont).

63 Ebből következik, hogy bár az egyes tagállamok feladata eldönteni, hogy az ismételt kérelem elfogadhatatlanságát megállapító határozatot hatályon kívül helyező bíróság helyt adhat-e ennek a kérelemnek, vagy elutasíthatja-e azt más okból, vagy ellenkezőleg, e bíróságnak vissza kell utalnia az említett kérelmet az eljáró hatósághoz, hogy az újból megvizsgálja azt, ez utóbbi esetben e hatóságnak tiszteletben kell tartania az ilyen bírósági határozatot és az azt alátámasztó indokokat.

64 Ezenkívül a 2013/32 irányelv 40. cikkének (3) bekezdése előírja az elfogadhatónak ítélt ismételt kérelmet vizsgáló hatóság számára, hogy ezen irányelv II. fejezetének rendelkezéseivel összhangban folytassa e kérelem vizsgálatát.

65 Következésképpen, ha azt követően, hogy az ismételt kérelmet elfogadhatatlanként elutasító határozatot hatályon kívül helyezik, az illetékes bíróság a jelen ítélet 62. pontjában felidézett feltételek esetén úgy dönt, hogy e kérelem érdemi részét illetően is határoz, *mutatis mutandis* ügyelnie kell a 2013/32 irányelv II. fejezetében kimondott alapelvek és alapvető garanciák betartására. Ez még inkább igaz olyan esetben, amikor nemzeti joga értelmében az említett bíróság nem rendelkezik hatáskörrel e kérelem elutasítására vagy a kiegészítő nemzetközi védelem kérelmező részére történő megadására, hiszen az eljáró hatóságot, amelyhez az ügyet visszautalják annak érdekében, hogy az helyt adjon vagy elutasítsa e kérelmet, köti a bírósági határozat és az azt alátámasztó indokolás.

66 A kérdést előterjesztő bíróság ezzel kapcsolatos kérdéseire tekintettel hozzá kell tenni, hogy a 2013/32 irányelv 14. cikke szerinti, az eljáró hatóság előtti személyes meghallgatás hiányában csak akkor biztosítható az eljárás e szakaszában a meghallgatáshoz való jog hatékony jellege, ha az ilyen meghallgatásra az e hatóság által elfogadott elfogadhatatlanságot megállapító határozattal szembeni jogorvoslati kérelem tárgyában eljáró bíróság előtt és a 2013/32 irányelvben előírt valamennyi feltétel tiszteletben tartása mellett kerül sor (2020. július 16-i Addis ítélet, C-517/17, EU:C:2020:579, 71. pont). Mindemellett ezen irányelv 14. cikke (2) bekezdésének a) pontjából az is következik, hogy az ilyen meghallgatástól el lehet tekinteni, amennyiben e bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kedvező határozatot tud hozni a menekült jogállás tárgyában.

67 A fenti indokokra tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32/EU irányelv 46. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi – anélkül azonban, hogy megkövetelné –, hogy a tagállamok felhatalmazzák bíróságaikat arra, hogy amikor egy ismételt kérelmet mint elfogadhatatlant elutasító határozatot hatályon kívül helyeznek, maguk döntsenek e kérelemről, anélkül hogy vissza kellene utalniuk az ügy vizsgálatát az eljáró hatósághoz, feltéve hogy e bíróságok tiszteletben tartják az ezen irányelv II. fejezetének rendelkezéseiben foglalt garanciákat.

A költségekről

68 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontját, valamint 40. cikkének (2) és (3) bekezdését**

   a következőképpen kell értelmezni:

   az Európai Unió Bíróságának bármely ítélete – ideértve az olyan ítéletet is, amely egy korábbi kérelemre vonatkozó határozat elfogadásának időpontjában már hatályban lévő uniós jogi rendelkezés értelmezésére korlátozódik – e rendelkezések értelmében a meghozatalának időpontjától függetlenül új körülményt képez, ha jelentősen növeli annak valószínűségét, hogy a kérelmező megfelel a nemzetközi védelemre való jogosultság feltételeinek.

2) **A 2013/32 irányelv 46. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontját**

   a következőképpen kell értelmezni:

   az lehetővé teszi – anélkül azonban, hogy megkövetelné –, hogy a tagállamok felhatalmazzák bíróságaikat arra, hogy amikor egy ismételt kérelmet mint elfogadhatatlant elutasító határozatot hatályon kívül helyeznek, maguk döntsenek e kérelemről, anélkül hogy vissza kellene utalniuk az ügy vizsgálatát az eljáró hatósághoz, feltéve hogy e bíróságok tiszteletben tartják az ezen irányelv II. fejezetének rendelkezéseiben foglalt garanciákat.

Aláírások